

Článekové wogensstj.

I.

Předewšim ať wálečný lid nášš Nám Římskému Cýsari, Ober-
skému, Českému, Salickému, Charwátskému, Dalmátskému a Slo-
wanškému Králi, Arcykňžeti Rakauskému ic. a swaté Římské Říši
slib a přísahu složí, že Nám wěrně slaužiti, wšsem od Nás sobě před-
staweným Generálům, Obrstům, štábským, wrechním y nižším Offi-
cýrům proti nepříteli poslusenstwí prokazowati, pať wšsechno to,
což oni příkazují, a poctiwým wogatům přísluší, na wlas wykona-
ti chce.

Kdož tomu naproti gednati, a poslusenstwí w službě (subor-
dinacy) russiti se pokusí, tenž beze wšsi milosíi na hrdle trestán buď.

Wěrnost a poslusenstwí, o čemž se w článku přitomném zmínka čí-
nj, wztahuje se negen na ony služby, které obyčegně wogátku naleže-
jí, jakožto gýzda, stráž neb warta, Commando ic. nybrž y na takowé,
kteréz on řemeslem k neprostředkowanému prospěchu a wžitku Mocnáře
swého prokazowati může, a onen od konání takowé mimopowinnosti
žádným způsobem, pod wyměteným trestem, zdráhati se nemůže.

II.

Gedenkaždý wogát warüg se od bohaprázdných řečí a skutkůw,
wjtězstwí proti nepříteli od Boha pros, a na znamení bubnu k služ-
bě Boží dané, hned se k ní dostaw, a tuž nezanedbawey.

Bleptal neb gednalliby wšsák který rauhawě proti Bohu, a
neb swádelliby swým zlým příkladem giné k podobné neschetnosti,
tenž dle práw hrdlo ztrať.

Proti tomuto článku hřessj y ti, kteříž náboženstwj snjžugjcy a dobre mrawy kazycy knihy a pjsma skladagi, rozširugj, aneb takowé zas hubné základy weřegně roztrubugi, ty w newěru a w neurawnost wwaděgi.

III.

Rdož bauři neb pozdwiženj w lidu tropj, a neb, že se s tjm objral, přeswědčjn bude, tenž ztracenjm hrdla beze wssi milosti trestán buď.

Tato nesseslechernořt se páchá, když se schůzky buď mnoheho neb strowného počtu lidu držegj, w kterýchž proti osobě Mlocnářowé, proti Předstaweným, proti službě powinné, proti obcy škodlivě se mluwj, a takowj rozsudkowé se pronássi, genžto dobruu mysl a dobré srdce na opak obracugj; dále když se chtiwořt k wyswobození wěznjwo wygewuže, když se při wykonánj ortele o milost křičj, aneb ge zhola přetrhnutí se snázi.

Tápodobně se ta bauře tropj, když se gich přes čtyři wjce k Předstawenému swému odbjrá, by se mu stjžnořt negaká přednesla; neméně se ta nesseslechernořt koná, když někdo s Předstaweným swým hřimotně mluwj, zwláště když se to w přítomnosti wjce mužjwo děge.

IV.

Rdož slowa pronássi, škrze kterážby bauře neb roztržitost mezy lidem se wysklytnauti mohla, tenž dle wážnořti wěcy na těle, neboližto na hrdle trestán buď.

W tom článku se wsslechny rozprávky a pjsma obsahugj, škrze která by negaké pohnutj w lidu powstati mohlo.

Těhož zlého dočinenj obzwláštěně ti winni gsau, kteříž knihy a pjsma, Pánem země, neb řádem a stawem obecným pohrdacy skladagi, ge rozmnožugj, neb také austně takowé základnj zlé wčeni weřegně roztrussugj, kteréž buď prostřetedlně neb neprostřetedlně na proměnu neb zwráceni obecného stawu směřugj.

V.

Rdož nepřjtelj dopisuge, a wssičkni ginj zrádcowé a nápomocnejy magj bez milosti prowazem ze swěta odpraweni býti.

Podobně ať se y tomu stane, kdož bogowati se zdráhá. Officyr pať, genž takowého sy poddaného w poslednj teto přjhodě hned porazyti opomine, swé cti zbawen buď.

Zde se syce vlastně o oném zrádném dopisování na nepřitele a s ním společené řeč činí, když totiž někdo písebně, auctně, skrze druhou osobu, skrze znamení, aneb jakýmžkoli prostředkem se to státi může, nepřítelům zprávy dodává, kteréž w te případnosti nastkodu býti mohou, aneb jim snad wyobrazení některé pewnosti, země neb služby wogenské, tež weypisy spizných počtůw, a tomu co podobného dosýlá, a tak sám nepříteli za wyzwydače slauží; wssak ale y w neysprostnějšich věcech dopisování, mimo předcházející dovolení zde se neyostřegi zapowjda, a musí se gať na nepřitele odcházející, tak y odtud přicházející psání tu, kde náležj, provkázati.

Tápodobně dále, dle okolostogičnosti wíce neb méně stizující způsob zrady gest, když se falešné nowiny roztrussugj, z čehož mezy wogáky, y w fragině leťawost a bázliwost pocházy, ano y trestu hodno wždy gest, když se opravdívě, wssak předce zlé zpráwy rozplozugj.

Pomocnjcy wssich takowých zrad, gaťoz y ti, genž o tom wědomost magj, a toho nevdawagj, se téhož samého prowinění tak, gaťoz y téhož trestu aučastny činj.

Co se pať toho teyče, když kdo bogowati se zdráhá, zde ne gen ten, anž to ze spurnosti neb twrdossignosti činj, nybrž y ten se wyrozumjwá, genž w nepřátelště přjhode postrané se drzj aneb zhola na autěky se dáwá. Poněwadž w gednom gať w druhém přjkladu swé swatě složené přjsaze naproti gedná, a přes to wíce y neprawost zloděgskau páchá, pána swého o plat sobě wyměřený okrádage.

Proto že tak hrubému prowinění trest w zápětj následowati musí, gináčby wogenský lid (armada) a celá země k zahubenj přiwedena býti mohla; tak Officýra, pod newyhnutelným ztracením swé cti, powinnost gest, swého tak newěrného poddaného w okamžení porazyti.

VI.

Kdož křiwau přjsahu skládá, by negaťe gmění neb zbožj k sobě přiwesti mohl, témuž težká pokuta se vloží; kdož ale w hrdelnjch věcech k obwinění druhého takowau falešnau přjsahu činj, témuž to samé kárání vloženo buď, kteréž on na kř toho druhého uwaliti mjinil.

Kdo také druhého lichotně a z aumyslu k neprawé přjsaze nawádj, tenž w rowné trestání wzán buď.

VII.

Ruku na stráž neb wartu wztaħugicý buď na hrdle trestán.

Pod tím článkem negen ti, krejž na stráž neb na wartu, aneb na Salvu guardiu skutečně ruku wztaħugj, nybrž y ti se obsaħugj, genž se

na odpor stawějí, a jim vložené vězení přigmanů se zdráhají, můžou ono strz wogátky, aneb strz samotný rozkaz svého představeného přednesšno byti.

Neméně proti tomu článku se díge, když někdo, gsa gíž v vězení chce z něho přehnutím wywážnauti, násylnau moc potřebowati se opowazuje, též y když vězení žalář prolemil, neb z něho vyjiti w auimyslu gest: pročez w prwněgššim případě bez ohledu — w posledním ale gen tenkrátě zastřelen byti může, když žádného gineho prostředku k zadrženi geho nezbywá.

VIII.

Proti obcházegicý Stráži (Patrouille) zbrog dobýwagicý na hrdle trestán buď.

Patrouille neb Ronde rovně warta gest, a s ni se tak nakládá, gatkž w předesslém článku praweno gest.

IX.

Gedenkaždý strážnj neb ginau wartu dle náležitosti w uctiwosti mēg, kdož tomu naproti gedná, tenž ostře trestán buď.

Smysl toho článku gest, aby se každé stráži neb giné wartě, Patrouilli, Rondě a Salvaquardyi ne nehodně, nybrž wázně podkawas lo; pročez někdo se opowážiti nemůž, na nawolání warranty tomu, což poručeno gest, naproti gednati, gi nemjrnau odpověd dáti, před ni twačky začjnati neb powyky dělati.

X.

Kdož na wartě, buď w poli neb garnisoně, spj, neb bez střídání místo své zanechá, tenž zastřelen buď.

Stráže gsau oči perwnosti a armady. Žhola newymluwitedlně prowinění tehdy gest, když pro neopatrnost gednobo člověka celé město, neb celá armada o čest, gmění, a žiwobytj přigjiti má.

Kdyby pak někdo snád z přihodilé tělesné nedužiwosti na wartě wjc státi nemohl, neb strz zapomenuj prestabo Officyra w slusšném čase by střídán nebyl, tak ten má na neyblíž sebe stogjcy wartu, aneb, kde strážnj swětnice na blížce gest, na tuž wolati, by se s nim střídání stalo. Přitóm musš sy Stráž tegně sobě swětené heslo neb slowo wogensšé dobře pamarowati, a gestližeby dohljdagjcy neb obcházegjcy wartě (Ronde neb Patrouille) falešné heslo dala, má bez meššání střídána, a přisšně trestána, naproti tomu w nepřátelššém nebezpečensšw, kdežto

nemjrné neschťstj z toho vzniknauti mážě, gessťe ostřeji w kázen wzáta, ba zhola k sandu wogenšťemu poražená býti.

Ostarně nesmj se také žádná Stráž bez přítomnosti průwodce, pod těžkým odpowidáním střidati nechati.

XI.

Podobně ať se s Officýrem neb Podofficýrem stane, který při ohledá-
wání warty nalezen nebude.

Tento článek wztahuje se na gednoho každého strážního Kommen-
danta, genž se od své stráže neb Kommando oddaluje, a onenž proto
wjc nad giného trestu hoden gest, že se na něho, gakožto Kommandan-
ta z ohledu bezpečnosti plně spolihá; přičemž k pozorování gest, že se
on přes své wyměřené stanovistě neb místo, byby y samo Generál-
stwo, aneb ten, genž dohledku má, tam se odebral, oddalowati nemá,
lečby mu to od těch weyslowně poručeno bylo.

Právě y tak onž pod tím wyznamenaným trestem stogj, když při
dohlídání neb wisityrowání spj, a do braně newstupuje.

XII.

Kdož na stráž opilý přichází, tenž pauty a okowy, ba, dle okolo-
stogičnosti, y ztracenjm cti a žiwobyti trestán buď.

Tento článek ne gen wartu, nybrž každau powinnoť služby, gmenüg
se ona, gak se gmenüg, w sobě obsahuje. Kdož tehdy z opilstwí něčeho
w tom promessťawá, pauty a okowy stžen a trestán buď. Kdož ale
pro ožralstwí při powstároagjým lermu, neb nepřátelšťem nebezpečens-
stwí k své brani, Kompanji neb k své Eskadroně by přigiti nemohl,
tenž ostřeji, a dle wěcy powahy y na cti a žiwobyti trestán buď.

XIII.

Stráži zamessťawagjey pauty a okowy stžen, tež při wodě a chle-
bě káran, neb, dle okolostogičnosti, ostřeji trestán buď.

Pod tím se wyrozumjwa, že žádný swau pořádnau wartu, Kom-
mando neb ginau sobě vloženau službu zamessťawati nemá; Gestližeby
tehdy kdo z důležité přjčiny stráž zastáwati nemohl, tenž to časně
oznam; nápodobně nikdož, bez dowolenj, od warty neb giné powin-
nosti se ne oddalüg, aneb bez střidání neb bez poručení dokonce odtud
neodcházej, neboť, když nepřátelšťě nebezpečustwí před rukama gest,
na tom, dle okolostogičnosti, y ztracenj hrdla stogj.

W přítomném článku se podobně nařizuje, že žádný, buď on, kdo buď, bez dovolení svého představeného, svého místo sebe k službě jíti, neb od něj odtrahovati nechati nemá.

XIV.

Nikdož po obsazené warte lermo křikem, powykem neb střelením, pod ztracením hrdla, newzbuzüg.

Tento zákaz tam směřuje, aby nikdo w přítomnosti Wrchnjho, před warran, neb syce před shromážděným hlukem lidu, gačo y na místě, kdež se wogensté práwo drží, kord z posswy w zlosti a wztesčlosti nedobýwal, nebo napředpsaná pokuta se mu ukládá, byťby z toho žádné škody neb vrazení nenásledowalo.

Dále při odrazení stráže neb Kommando, gačo y při armadě aneb pewnosti nemá žádný vystřelowati neb plenklowati.

XV.

Kommandant, genž místo bez wydržení neywětšjho odporu w moc nepřjtele vzdává, o své hrdlo, z prostých pač wogákúw, když toho winna na nich gest, desátý muž své žiwobyti ztratí, ostatnj ale ať se w'giném času na neynebezpečněššj místo kommandyrugi.

Nemůžé se syce na wlas vrčiti, w čemž tá neywětššj a neyposledněššj odporu pozůstává, poněwadž tu rozličné a welmi rozdilné okološstogičnosti napádagj, totižto způsobnost pewnosti, pač moc gegiho osazenj, zásoba zbrojných a potravnych potřeb, a tím podobné případy; wšak nicméně tenkrátnj od Kommandanta předstjraná weymluwa na žádný způsob dostatečná není, nybrž musy se on své dectwjm svého osazenj z toho wywesti.

Přitom ne gen Kommandant, ale y ostatnj Officýři se zde obsahugi, a weymluwa poslednjch, že Kommandantu poslussenstwj konati musęgi, místa nemá, když oni při spozorowánj bez násylj a potreby wmyslowasneho odewzdánj gemu toho neodrazowali, mu na odpor nemluwili, a ho zhola do wězenj nepogali, pač to místo dle wšsemožné síly neobrasňowali.

XVI.

Adyby také w nepřátelském autoku Kommandant místa někoho ze svých Officýrúw neb wogákúw o gehož přewzdánj mluwiti slyšel,

neboližto by to pozorowál, takowéhož on z prostředku zkliditi powi-
nen buď.

Tento clánek gest s předesslým spogen, a pod tjm weykem z pro-
středku zkliditi, wyrozumjwá se, že Kommandant onoho Officýra neb
wogáka, genž o wzdanj místa něco od sebe slyšeti dáwá, dle wěcy
powahy, buďto strž wogenské neb místné práwo kšniti odsauditi dáti,
aneb ho sám od sebe na místě zmordowati má.

XVII.

Officýr neb Podofficýr, genž w poli, w leženj neb w posádkách na
náspě pewnosti, nebo giného pewného místa stráž k opatřenj má, tuž
dobře pozorowati pod trestem téla a žiwobyti powinen buď.

Podtjm článkem se také při wěznich wysazené warty obsahuj, za
keré Officýři státi musěj, a wyrozumjwá se wesměs, že wisse, gals
koli gmenowané služby, náležitě wykonané býti magj.

XVIII.

Adyž celé hauffy, Kompanye neb Eskadrony w bitwě powinnosti
swé nekonagi, tak ten Officýr, genž téhož přjčinau gest, eti a
hrdla zbawen buď.

XIX.

Co se ale prostých wogákůw dotýká, z winných desátý oběsen
buď, ostatnj pať nechť se na neynebezpečněgšj místo wysadj, a gisté
znamenj, njmž se od giných rozeznáwagj, tak dlouho nosý, až
chwálným činem tu posskwrnu zhladj.

W čemž tato powinnost pozůstává, negnj dálšjho wygádřenj za
potřebj, poněwadž w složené přjsaze obšjrně obsažená se nacházy.

XX.

Praporecy a zástupy wogáků, genž polnj bradby a šance, reduty,
a neb giné stanowisště neb místo, bez neymožněgi ciněného odporu,
zanecháwagj, ať se rowným způsobem trestagj.

Okolostogičnosti musegi zde welmi nužnau potřebu vrčiti, a proz
roz důkladně dokázane býti magj.

XXI.

Adyž celé roty se odtrhnau, ať se w šesti nedělích potřikráte pohá-
něgi neb zpět powoláwagi, přitom ale gim, by se wymlauwati
mohli, průwod bezpečnosti přísliben a dodržán buď. Gestližě se
nenawrátěgi, tať gedenkáždy, kdez pochopen bude, ať se powěšý,
naproti tomu z oněch, kteří se nagiti dagj, magj náležitě se za-
stáwagjey a očistugjey propusttění, ostatnj pať za swobodné co ptácy
držáni býti.

XXII.

W bitwě neb šermielowánj káždy, leč poručeno bude, od rozchwa-
tánj neb plundrowánj se zdrž; tomu naproti gednagjey od Officýra
pod ztracenjm swé cti w okamženj zmordowán buď.

XXIII.

Wryprázdny a přisahu russjey odběhlec, genž praporce swého
se spausstj, ať nepříteli neb kamkoli odbjrá, prowazem z žiwota
odprawen, a swého w Nassjch dědičných zemjch magjeyho celého gmě-
nj zbawen buď.

Tento trest se bez rozdílu, gať na domácí, tať na cizozemce wztra-
huce, a platj ne gen proti onim, genž v cizych Mocnářuw služby
berau, nybrž dle okolostogičnosti y proti těm, kteří pod giný, ačkoli
zemstý regiment do služby se oddáwagj, aneb odbjragj, by se wjce
do služby wogenské nedali. Gestližě odběhlecť doháněnj a zadrženj
swému wyslaným stjhačum s wražedlnau myslj a s wsmrcugjey bránj
násylně se protiwj, s týmž — by on někoho wranil y snad wsmrtjil,
neb ne — pořáždě dle práwa místněho gednáno, a proti němu s tým
na tu místnopráwnj přjvodu wyměřeným hrdelnjm trestem pokračo-
wáno býti má. Půwodce zpiknutíť odběhlosti, buď gať skutečný
poběhlec trestán, byťby y wytrhnutj nenásledowalo, a téhož předse-
wzeč před wykonánjm na gewo wyslo.

XXIV.

Nížádný, buď on kdo chce, gináč ne, leč skrz obyčejné fortny a místa do příkopů a hradeb pevnosti (Retranchements) vycházej, tímž způsobem odtud gináč newycházej pod ztracením hrdla.

Ovšem y ti za přestupníky tohoto článku se držej, kteříž skrz kasárny a obyvadla prorážej, neb přes zdi a střechy lezau: neb na wšechen způsob se domníwají musy, že to se ze zleho aumyslu děje, a že se nápodobné průchody a východy proto hledaj, by se zločinec nepozorowal, a newiděl; protož warta toho, gehož w tom popadne, buďto do wězení wzyti, neb, když gináč možno není, geg zastřeliti hled.

XXV.

Laupežníku, genž na cestě a sylvicy veřejné laupež provozuje, provoz na hrdlo za trest buď.

Laupežnictwí po cestách a sylvicých se děje, když se na swobodné cestě na někoho sylvně doráží, tenž bitím, práním, a pohrůžkami gnesní swého se objírá, neb obrán býti se vsyluje, když se mu tak řečená rytjěstá potrawa odnucuje, aneb s násylným způsobem špatná za dobrá wěc wyměniti se vměňuje.

Nápomocnjcy k těm nepřehetnostem gsau tomu samému trestu podrobeni, a nemůžou on vlexen býti, třeba by ty odnucené neb vkradené wěcy malowážně aneb zas nawrácené byli, proto že dosti gest, když se někdo s tím aumyslem na sylvicy najíti dáwá, skrz což zemský pokog se russí.

Nápodobné laupežnictwí se páchá, když se samým obywatelům nepřátelské země swéwolně a bez poručení na ten rowný způsob podkává.

XXVI.

Wše veřejné násylí ztracením hrdla trestáno buď.

Tento článek wše násylné činy w sobě obsahuje, co se s vražením obecného pokoge a bezpečnosti proti obywatelům, kupcům, ba y — mimo poručení — w samých nepřátelských zemích, gaťo y proti ochraně (Salva guardia) provádí, můž poslední we wyslaných wogácých, neb w obranných listech pozůstáwati.

XXVII.

Nowným trestem ať se y swůdcowé giných k takowým násylnostem káráji.

Pod tím se také wrchnj y nižšj Officýrowé wyrozumjwagi, genž skrze prsty hleděním tomu powolugi.

XXVIII.

Každá vražda ztracením hrdla trestána buď.

Alkoli trest zde wyměřený gen w swéwolném zabiti wězý, wšak nic méně onen, genž z nepozorliwosti neb nezaopatření swé braně někoho života zbawj, wězením, a dle powahy wěcy, gestliže snad w tom se genu zvláště vložena opatrnost zanedbáwa, též ostrěgi trestán buď.

XXIX.

Sdož před nepřitelem powinnosti swau wynecháwa, následowně neyhanebněgi se chowá, tenž čest a hrdlo ztrať.

XXX.

Zloděgstwj gaťž w poli, tať y w garnisoně přisně zapowědjno buď. Malá krádež na danau náhradu, dle powahy prowinění a téhož okolostogičnosti, neyméně ostrým wězením neb běhaním skrz pračata kárána buď.

Toto sšeredné přečinění, ať se w přátelských neb w nepřátelských zemjch děje, musy se dle práwa w neyostřegšj kázeň bráti; nebo w zemjch nepřátelských někdy poručené plundrowání nikoli za krádež se nedrž.

Přitom k pozorování gest, že tagič, ba y onen, genž něco naleznutého w známost newwádj, podobným způsobem za zloděge držán býti má.

XXXI.

Sdož walečnau střelbu (Artillerygi), zbrogné zálohy (Municy), zbrognice, gaťo y spjžné neb profiantnj wozy okrádá, téhož trest ztracením hrdla gest.

To nadznamenane trestání místo má, byt by v gessťe tak malá krádež byla; a sem n'podobně patřejí y ti, kteříž Regimentum, Kompasnyjm a Eskadronám patřejí peníze promarnují, wesměs pak ti wšickni, co lid okrádají, sobě swěřené a pod počtem stogjicý peníze k swému užitku obrácejí, a s nimi oklamáni páchají.

XXXII.

Towarys neb kamarád, genž druhého, gafo y flauha, genž swého pána okrádá, dle nálezu prowazem swého žiwobyťj zbawen buď.

Pod ten článek patřj y to, že žádný druhému swých nabytých kořistj neb swých zagatých s násyljm, neb ginác, odcyzowati nemá. Ty zdeť snadno přihoditi se mohancý meylky od Wrchnjch rozsau diti se magj.

XXXIII.

Na laupežnjctwj neb krádeži djl magjicý Officýr neb Podofficýr buďiž gať zloděg a laupežnjť trestán.

Kdož zde skrz prsty prohljdage tomu nebránj, práwě rowného trestu hoden gest.

XXXIV.

W přátelské neb — mimo poručení — nepřátelské zemi zaumyslňě oheň založujicý prowazem hrdlo ztrat.

To slowo zaumyslňě giž dosti k wyrozumění dáwa, že zde o ohni mimo nadání wyšlytnutém žádné se řeči neděge

Wšak nic méně nemá gedenkazdý w té přihodě za newinného držán býti, nybrž ten, genž z nepozorliwosti a neopatrnosti téhož přjčinau gest, owšsem wolného podle okološtogičnosti wyměřeného karání hoden gest.

XXXV.

Nikdo z Officýrůw wogaťim swým mzdu, plat, potravu, a tomu tak co podobného nezadržüg. Tomu naproti činjicý, mimo ztracenj hodnosti swé, na eti a žiwobyťj trestán buď.

Přítom se oznámíci musy, že žádný wogák se opowáziti nemá, Officýra swého o zadržowánj těch wěcy dříwe obzalowati, než až dokonale vbezpečen gest, že ony skutečně napadly.

XXXVI.

Prohližků neb spočítánj lidu (Mustruňk) oklamagicý Seytman neb Rytmistr, gažošto bezectný, důstognosti swé zbawen, a gažošto kriwopřísežnjš trestán buď.

Zdeť se porozumjwá, že žádný buďto při mustruňku, při wěczech pod počtem stogjých, neb gináč, se toho neymenšjho podvodu dopauštěti, a nedowolného, proti cti a powinnosti swé bezicyho zysku hledati nemá, cožby tu příkladu skrz nepořádné wykázánj zčas zegjých lidu, skrz zamlčenj odpusťtencůw, neb nepravé wdánj času, w kterémž se propustili, a neb zase nawrátili, a tím podobně se státi mohlo, což negen Seytmana neb Rytmistra, nybrž y každého druhého se teyče.

XXXVII.

Wšickni zagatj, gačo y wšsecka wybogowaná střelba (Artillerie), braň, zbrognj záloha (Munycy), Koně, spjže (Profiant), bubny, Korauhwe a praporcy, pať wogenský kancelář, kassa, a což tomu podobného gest, má se Generalům odwáděti pod hrubým trestem.

XXXVIII.

Každý wogák měg swau braň, munycy a oděnj w dobré opatrnosti, y nie z toho nezastawüg, neb zhola neprodaweg pod welikým trestem. Kdož ale swau braň a munycy před nepřjtelem z nešlechetnosti neb bázliwosti odhodj, tenž bez milosti hrdlo ztrať.

XXXIX.

Půtka mezy dvěma (Duell) nikoli se nedowoluge, a přestupugjčy téhož, ať se dle předpisu dwjbohného nařizenj mečem o hrdlo pripravugj, aneb dle powahy okolostogičnosti, swých hodnosti zbawugj, wězenjm w pewnosti, neb gináč, neyostřegi káragj, pať tēm, eo se k tomu potřebowati dáwagj, rowný trest vložen buď.

Gať dalece pravá obrana cti a dobré pověsti proti každému vgi-
mači místo své má, gest právě w témž dvojbogném nařizenj od 2090
Czerwna 1752. vrčeno.

XL.

Zupie a hyzdec někoho budiž nápodobně dle znění téhož dvojbog-
ného nařizenj trestán.

XLI.

Nikdož, pod neyostřegšim trestem, hospodáři swému násyly nečin.

Pod tím článkem wšsectnj weystupkové, gatkoli gmenowáni, se
obsahugi, a gedentazdy nemá od swého hospodáře wice, než co se
parčj, zádaci, přitom ale wždy přičinliwým bati, společně srozumění
mezy sebou wěsti. Officyr, genz Zemanu, Wrchnostenšké osobě neb
Zuředlnjku s bitjm podkává, má neyostřegi, ba dle okolostogičnosti,
s zwrženjm ze své hodnosti trestán, proti takowým osobam tymž
způsobem prohřešugjcy Podofficyrowé, a prostj wogácy ale na tele
ostře káráni byti.

XLII.

Nikdo, gať w poli, tať w Garnisoně, bez slusšného powolenj, od
swé rotj se neodlučug, tím méně přes noc wen zústaweg pod tre-
stem těla a žiwobyti swého.

Gaťž z té nepřjtomnosti wětšj neb menšj škoda skutečně vznikla,
neb vzniknauti mohla, taťž také lehčj neb ostřegšj trestánj místo
swé má.

XLIII.

Ndož na slusšné od trubače neb bubenjka dané znamenj se při swé
rotě bez důležité přjčiny nenacházj, tenž řetězy swázán, ba, dle způ-
sobu wěcy, y na tele a žiwobyti trestán buď.

Při tom článku musugi se wynacházegjcy okolostogičnosti k wwa-
ženj bráti.

XLIV.

Cyzoložstwj, smilstwj, kurewstwj, a hřešeni proti přiroženj, nechť se dle při walečném lidu pozůstáwagjých zřizenjch trestagj.

Žádné ženiny neb sauložnice a kuběny, aniž w poli, aniž w garnisoně pod wyměřenym trestem se držeti nemagj.

XLV.

Domům, plotům, obrubám z prautj, pač plodnému stromowj ať se bez poručeni odlamowánjm neb gakkoli newšškozuge.

Pod tjmto článkem wššecky k obecné potřebě slaužjcy wěcy a díla se obsahugj. Podobně wztahuge se tento zákaz též na nepřátelské země.

XLVI.

Nolj, luža a zahrady swéwolně ruffugicj, dle uznánj trestán buš.

Čak w přátelských tač y w nepřátelských zemjch, a obsahuge tento článek w sobě wššechny k žiwobytj slaužjcy, gakkoli gmenowane byti mohaucy potreby.

XLVII.

Raždě obecné prowiněnj dle pozůstáwagjého wogenského wtrpného práwa káráno buš.

XLVIII.

Nikdo, buš on z wyššjch neb nižšjch toho, genž proti těmto wogenským článkům, neb gináč hrubě pročinił, chytře a wědomě přigimey, zadržüg a zatagüg pod hanebným ztracenjm hodnosti swé, neb y tač hrdla swého.

XLIX.

Rdyby toho potreba wyhledáwala, k těmto článkům něco wjee dořaditi, neb něco w njch zgináčiti, to ať se wěregným traubenjm neb

bubnowáním prohláší, a nápodobně tak gažby to w těchto člán-
cích stálo, se drží.

L.

Aby se nyní tyto článkové k vědomosti každého dodali,
tak se mají Regimentům, Kompaniím neb Eskadronám, gaž často
se to syce poručí, Rekrutům ale hned při gich přísti k Regimentu
od Audytora neb něhoho giného přecísti, přitom ale w němčině nez-
běhlým, w přirozeném gazyku na wlas wygádríti.

P ř í s a h a.

Když nyní zwrchustogjey článkové wogensstj přečtení byly, a,
gaž předepsáno gest, palec, ukazatel a prostřednj prst se wyzdwojily,
tak skrz Audytora, neb skrze giného k tomu zřízeného následugjey přj-
saha čtena, a po něm od každého hlasytě říkána bude, totižto:

My skládáme před neywyššim a wšemohaucým Bohem tělesnau
přisahu, že my neygasněgšimu a neynepřemoženěgšimu Knížeti a
Pánu, Panu Frantjsskowi Druhému, wolenému Rzymškému
Czýsaři w Germanyi, tež Vherškému, Česškému, Salickému, Dal-
máckému, Charwátskému a Slowanskému Králi, Arcyknižeti Ra-
kouskému, Pánu našemu neymilostiwěgšimu, gažo y iwaté římské
Ržissi, paž we gménu a na místě Sich Czýsařsko = králowské Milosti,
wšem Sich Generalům a Officýrům, co nám neywyššim gménem
přitomně a budaucně poručeti budou, obzwláštne našim Obrstům,
Obrstleytenantům, Obrstwachtmistrům, gažo y ostatnjm wrchnjm
a nižšim Officýrům flussnj, wěrnj, a ochotnj býti, ge etjti a wážiti,
gegich přikazůw a zákazůw wěrně se držeti, k taženj a wartám proti
nepříteli a před njm, w bitwách, w dobywánj pewnostj neb w au-
tocých, w šarwátkách, w podniknutj, a we wšech giných přjleži-
tostech, na wodě a na zemi, gaž onyž se přihoditi mohou, y gaž a

kde to Cžýsařsko - králowsté Milosti služba pohledáwati bude, se taž vdatně, zmužile a poslušně prokazowati, gaž to ctným a sšlech-
ným wogákům přislussj, a gednati náležj, ty od Cžýsařsko - králowsté
Milosti potwrzené wogenské články we wšsich punktjch a záwěrcých
každého času prawdivě zachowati, proti wšsem nepřátelům Jeho
Cžýsařsko - králowsté Milosti, žádného newygjmagic, wždy dle po-
třebnosti ctně, statečně a zmužile bogowati, a se s nimi potýkati,
aniž s nimi dořonce žádné srozuměnj neb dopisowánj držeti, nikdy
se od swého Regimentu, od swé Kompanye, roty neb praporce a
šstandáry odpogowati a odstupowati, alebrž při tom život wěsti a
ztratiti chceme, gaž w prawdě nám Bůh dopomáhěg, a swaté Ewan-
gelium škrz Gežisse Krysta, amen.

By wšsak ale gedentkaždý wěděl, což přisaha se sebau přinášj, a
gaž obawná neschetnost gest, křiwě přisahati, a neb složenau přis-
sahu russiti; tak se zde oznamuge, že ten, genž tomu naproti pro-
hřessuge, mimo tělesného zde na to wyměřeného trestánj, y Božskau
pomstu na swůg křk wwaluge, a tak řkauc Boha prosy, aby mu
nikdy wjce k pomocy a k wtěšenj nebyl.

